

Total No. of Questions: 3 / 17

Total No. of Pages: 03

FIRST YEAR BA

24VEC11501: Environmental Sustainability: Principles and Values

(Semester I)

Program: B.A.
Program Specific: BA
Course Type: VEC
Paper: I

Credits: 2
Time: 2 Hours
Max. Marks: 30
SET: A

Instructions to the candidate:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Draw a well labelled diagram wherever necessary.

Q1) Attempt ANY FIVE of the following:

[5 X 2 = 10]

- a) Define Urban Farming.
- b) What is Ecosystem & explain its component.
- c) What is Kyoto Protocol?
- d) What is environmental sustainability & what is its scope and importance?
- e) What are greenhouse gases and their role in climate change?
- f) What are renewable & non-renewable energy resources?
- g) Differentiate between ex-situ and in-situ conservation.

Q2) Attempt ANY THREE of the following:

[3 X 4 = 12]

- a) Comment on Global warming.
- b) Explain the concept of circular economy in detail.
- c) Describe various strategies developed to mitigate climate change.
- d) What is the convention on biological diversity (CBD)?
- e) What is the Chipko Movement?
- f) How does anthropocentrism, biocentrism, and ecocentrism differ in their perspectives on environmental ethics?

Q3) Attempt ANY TWO of the following:

[2 X 4 = 08]

- a) How do deforestation, urbanization, and agriculture impact biodiversity?
- b) Explain various environmental regulations to control emission and waste management.
- c) What is Biodiversity? Explain various types of biodiversity with suitable examples.
- d) What are the different types of aquatic ecosystem and what component do they include?

उमेदवाराला सूचना:

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
- ३) आवश्यक असेल तेथे सुबक आकृती काढा.

प्र.१) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [५ X २ = १०]

- अ) शहरी शेतीची व्याख्या लिहा.
- ब) परिसंस्था म्हणजे काय व तिचे घटक स्पष्ट करा.
- क) क्योटो प्रोटोकॉल म्हणजे काय?
- ड) पर्यावरणीय शाश्वतता म्हणजे काय व त्याचा व्याप्ती आणि महत्त्व काय आहे?
- इ) हरितगृह वायू काय आहेत आणि हवामान बदलामध्ये त्यांची भूमिका काय आहे?
- फ) अक्षय उर्जा आणि अपारंपरिक ऊर्जा संसाधने काय आहेत?
- ग) बाह्य-स्थिती आणि अंतर्गत-स्थिती संवर्धनातील फरक लिहा.

प्र.२) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [३ X ४ = १२]

- अ) जागतिक तापमानवाढीवर भाष्य करा.
- ब) वर्तुळाकार अर्थव्यवस्थेची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- क) हवामान बदल कमी करण्यासाठी विकसित केलेल्या विविध रणनीती स्पष्ट करा.
- ड) जैविक विविधता (CBD) अधिवेशन म्हणजे काय?
- इ) चिपको आंदोलन म्हणजे काय?
- फ) मानवकेंद्रितता, जीवकेंद्रितता आणि पर्यावरणकेंद्रितता यांच्या पर्यावरणीय नैतिकतेवरील दृष्टिकोनांमध्ये कसा फरक आहे?

प्र.३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. [२ x ४ = ०८]

अ) जंगलतोड, शहरीकरण आणि शेती जैवविविधतेवर कसा परिणाम करतात?

ब) उत्सर्जन आणि कचरा व्यवस्थापन नियंत्रित करण्यासाठी विविध पर्यावरणीय नियम स्पष्ट करा.

क) जैवविविधता म्हणजे काय? योग्य उदाहरणासह विविध प्रकारची जैवविविधता स्पष्ट करा.

ड) जलीय परिसंस्था कोणत्या प्रकारच्या आहेत आणि त्यात कोणते घटक असतात?

